

חוט של חסד

הגליין לכל בית יהודי | בנשיאות הרב"צ שלום ארוש שליט"א פרשה | במדבר – שבועות ה' סיון תשע"ח (19/05/18) | גליין 571

הדרך אל הגאונות

לשני סוגים: ישנם תלמידים שכל מה ששומעים מקיימים במסירות נפש ובלי לזוז ימין ושמאל; והם אכן עולים ומתקדמים ונהיים ממש גדולים בתורה וביראה ובחסידות. ולעומתם, ישנם תלמידים שאני לא יודע בדיוק מה הם חושבים ומה הם מסבירים, אבל הם לא מקיימים מה שאומרים שלהם בדיוק, ואכן הם לא מתקדמים, ובדרך כלל עוזבים את הישיבה ובסוף נופלים לגמרי.

מכניס בזו ומוציא בזו

דוגמא מאוד בולטת שיש בה הרבה כדי ללמד על התופעה הזו, היא ההתבודדות. כולם יודעים כמה אני מדבר על מעלת ההתבודדות, כמה אני מעורר, בכמה לשונות, באיזו עוצמה, ובאופן הברור ביותר. לא ייתכן שהתלמידים שלי לא מבינים מה אני רוצה. ובכל זאת ישנם תלמידים ששומעים אותי שנים, מסתובבים סביבי, משמשים אותי, נוסעים אתי לשיעורים – ולא עושים שעה התבודדות. אני לא מצליח להבין איך בן אדם ששומע כל כך הרבה שיעורים בנושא ההתבודדות, לא מקיים את העצה הנפלאה הזאת. מה הוא מתרץ לעצמו? לא פלא שהם לא מתקדמים, ולעומת זאת, יש כאלה תמימים, שממש מתחילת דרכם הם חזקים בזה שלא יעבור עליהם יום בלי שעה התבודדות, והם עולים מעלה מעלה.

זו רק דוגמא אחת מוחשית מאוד שמעידה על הכלל. כלומר, אותם תלמידים שלא מקיימים את השעה התבודדות' מן הסתם לא מקיימים ומזלזלים בעוד הרבה דברים שהם שומעים. הסיבה לכך היא שכל היחס שלהם לתורה הוא יחס של חכמות ולא של תמימות, ולכן בסוף הם מאבדים הכול.

מה זה נוגע אלינו?

דוגמא נוספת שחשוב לי מאוד להדגיש היא העניין של פגעי הטכנולוגיה כאינטרנט וטלפונים חכמים למיניהם. בדורנו, ניצבו גדולי הדור כחומה בצורה לעמוד כנגד פגעי הטכנולוגיה וגדרו את הפרצה החמורה **המשך בעמוד 3**

חכמים גדולים. הם לא עבדו עבודה זרה מתוך אליליות פרימיטיבית, היו להם הסברים עמוקים לכל המציאות על פי הטעויות שביניהם. וכמו שהאותיות והמופתים שעשה משה לא גרמו לשום שינוי אצל פרעה מחמת חכמתו המדומה ואמונתו העיוורת בהבליו – כך היה יכול להיות לגבי עם ישראל. הם היו יכולים לתת הסברים "חכמים" לכל ה"תופעות", ולהמשיך הלאה בחיים באותה הדרך. **ודוקא בזה נבחנה תמימותם**, שהם האמינו בה' למרות כל החכמות.

וכמו שאבא אוהב קורא לבנו החכם בחיבה ומכנה אותו 'טיפשון', כך הקב"ה מכנה אותנו באהבה גדולה: "עם נבל ולא חכם", ותרגום אונקלוס מגלה לנו שבמילות הגנאי האלה מסתתר שבח עצום: "עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו" – העם שקיבלו את התורה ולא התחכמו. העובדה שוויתרנו על כל החכמות – היא השבח הגדול שלנו. בזה פָּחַן בורא עולם את תמימותנו, ומצא אותנו ראויים לקבלת התורה.

ותר על הגאונות ותהיה גאון

רבינו מסב את תשומת ליבנו לדברי התרגום היסודיים האלה, ולמעשה אומר רבינו, שהם נכונים לא רק לאותו הדור, אלא לכל דרך השתלשלות התורה עד לימינו. אנחנו התורה היא נצחית והיא עוברת מדור לדור. כל דור מקבל את התורה מקודמו, וכל אדם בכל יום מקבל את התורה מחדש מבורא עולם. וכמו שקבלת התורה הראשונה הייתה תלויה בתמימות ובהשכלת החכמות האישיות – כך קבלת התורה של כל דור ושל כל אדם תלויה בתמימות, כלומר, במוכנות של האדם **לקבל מרבותיו ולציית להם**. זאת אומרת, לוותר על הבנותיו ועל השגותיו, על גאונותו ועל חכמתו, ולהיפתח אל אור החכמה האלוקית השוכן אצל מעבידי התורה שהם גדולי הדור הקודם.

אני, בתור ראש ישיבה, יכול להעיד על כך. עברו דרכי מאות ואלפי תלמידים וראיתי בחוש שניתן לחלק את התלמידים בכלליות

מה צריכים לדעת כדי להתקבל? מהם הכישורים הנדרשים?

רבי נחמן מברסלב מלמד אותנו (ל"מ קכג), שמבחוץ הסף כדי לזכות להיות נמנה על מקבלי התורה הוא **מבחוץ התמימות**. כן, דווקא התמימות היא התכונה הנדרשת וההכרחית ביותר לקבלת ולהשגת החכמה האדירה והאינסופית של הבורא. וזו לשונו: "וישראל בעת קבלת התורה היו להם חכמות גדולות, כי אז היו עובדי עבודה זרה שביניהם, שהיה טעותם על פי חכמות וחקירות גדולות כידוע. ולולי שהיו ישראל משליכין מעצמן החכמות – לא היו מקבלים התורה. כי היו יכולים לכפור בכול, חס ושלום, ולא היה מועיל להם כל מה שעשה משה רבנו עמהם. ואפילו כל האותות והמופתים הנוראים שעשה לעיניהם, לא היה מועיל להם, כי גם עתה נמצאים אפיקורסים הכופרים על ידי שטות וטעות חכמתם. אך ישראל עם קדוש ראו האמת, והשליכו החכמות, והאמינו בה' ובמשה עבדו, ועל ידי זה קבלו התורה".

'טיפשוני' של אבא

מי שלא משליך את חכמתו – הוא חסום לגמרי. לא יעזרו לו שום אותות ושום מופתים. רק תמים, שידוע שהוא אינו מבין הכול, יכול לקבל את אור החכמה האמתית.

רבי נחמן אומר שלפני קבלת התורה עם ישראל ידעו הרבה מאוד. הם היו

אנו עומדים ערב החתונה הגדולה, 'יום חתונתו – זה מתן תורה'. וכמו שלפני חתונה ישנן הכנות רבות שלא ניתן לגשת לחתונה בלעדיהן – כך לפני החתונה הגדולה עם התורה הקדושה, לפני קבלת התורה מחדש, חייבים אנו להכין את עצמנו כראוי כדי להיות כלי מתאים לתורה, כלי שבו יוכל לשכון האור הקדוש. ישנן כמובן הכנות רבות, ועל כן סָפַרְנו חמישים יום ובכל יום הכשרנו את עצמנו עוד קצת – אך ישנה הכנה כללית ויסודית שהיא תנאי הכרחי לזכות לאור הגדול, ועליה ברצוני לכתוב.

מבחני כניסה

כולם שואפים ללמוד ולגדול בתורה, להתחכם בחכמתה, להתמלא בש"ס ופוסקים, להיות גאונים וגדולים בתורה באמת. לפני לימודים באוניברסיטה, להבדיל, בוחנים את כישורי המועמדים לפי חכמתם, לפי חריפותם, לפי ידע כללי, לפי מנת משכל, ועוד. גם לפני לימוד התורה ישנו מבחן כניסה. כדי להתקבל לבתי המדרש שבהם לומדים תורת אמת וגדלים בתורה באמת ישנו מבחן. נותן התורה בוחן את האדם, ואם הנבחן עובר את הבחינה הוא מקבל את התורה. מובן שזה לא תלוי בציון הפסיכומטרי או במבחני אינטליגנציה. אם כן, מהו המבחן כדי להתקבל ליחידה המובחרת ביותר בעולם, יחידת העוסקים בתורת ה'?

בס"ד

ליל שבועות באומן- תשע"ח

סגולה לבנים

אל תפספס!

הרב ארוש מתפלל עליך בלילה המסוגל לישועות

02-5812210

גן הדעת

פנינים, פתגמים, רעיונות, חידושים לפרשת השבוע

פניני חסידות ברסלב

שאל פעם אָחד אַת רבנו: "איך נעשים יהודי קשר?" - ענה לו רבנו: "כך!"
 כאומר: שאל-ידי לימוד התורה ועבודת התפילה בתמימות ובפשטות ללא חכמות, על-ידי-זה זוכים להיות יהודי נכונים יתבונן, וכמוכא בספר שיחות הר"ן (סימן רפ"ז) שאמר רבנו: "שאין מה לעשות רק להתפלל וללמוד ולהתפלל", ואין צריך לשום דבר רק לעשות ולעשות ולעשות בעבודת השם יתבונן בתמימות ופשטות, ועל-ידי-זה בעצמו זוכים לכל המעלות והמדרגות וההשגות. ויש אומרים: שהכונה שבשאלה עצמה ששואל האדם לעצמו שאלות כאלו, על-ידי-זה? וזה באמת למצוא דרך ישר להיות איש קשר. (שיש"ק ב-רכ)

לענון מה שאמר רבנו בשיחות הר"ן, שסדר עבודת איש הישראלי צריך שיהיה, להתפלל וללמוד ולהתפלל, אמר בדרך רמז: שזהו שתקנו חכמינו-זכרונם-לברכה חובת הקריאה בתורה בשבת בין תפלת שחרית ומוסף, והוא בבחינה הנ"ל להתפלל וללמוד ולהתפלל. (סג-תפ)

אבל החיים

- ☆ חבר טוב הוא זה שמוצא בך טוב, ומוציא ממך את הטוב.
- ☆ חבר טוב הוא זה שפעוטי מסייעות לך לבחור בטוב.
- ☆ וְגַד זָאב עִם כְּבֶשֶׂת (ישעיה יא) - צריכים לדעת להיות זאב בודד כשצריך, ותמיד להיות נוח לקביעה כמו הכבש.

יש בו משהו מיוחד שאין בעולם וכולם זקוקים לייחודיות שלו, אמנם אתה חלק מהכלל, אבל אתה ראש בפני עצמך, אתה לא גרגיר חול בין עוד גרגירים, אתה דבר מיוחד שאין, לא היה, ולא יהיה כמוהו.

וזה עניין ברכת חכם הרזים, ברכה שתקנו לרואה שישים ריבוא (600,000) מישראל מכוונסים במקום אחד, דווקא בארץ ישראל, שהוא מברך: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם חכם הרזים". וברכה זו מגלה את הפלא הגדול, שרק הקב"ה שהוא חכם הרזים, היודע רזי לבו של כל אדם, יכול להביא למצב בו ששים רבוא בני אדם מכוונסים יחדיו, וזאת למרות שכל אחד מהם הוא בן יחיד, למרות שאין דעתם דומה זה לזה ואין רצונותיהם דומים זה לזה, הם מכוונסים יחד, וכינוס כזה שווה ברכה, כי הוא מעורר זכרון "ויחן ישראל תחת ההר" ויחן ולא ויחנו, כאיש אחד בלב אחד.

ובאמת, דווקא על ידי השינויים בינו, מתרבה וגדלה הדעת בעולם, כי אם היו כל בני אדם שווים זה לזה בדעותיהם והשקפותיהם ולא היה כל אחד מושך לכיוון שלו, היה העולם נחסר דעות, אך זה שיש שינויים בהשקפות בדעות, ולא שלכל מחנה דגל שונה, רק הולך ומשביח את

פרשת השבוע שלנו, פרשת במדבר מספרת לנו שבשנה השניה ליציאת ישראל ממצרים ציווה הקב"ה את משה לערוך מפקד אוכלוסין של כל הגברים בבני-ישראל מגיל עשרים ומעלה. את המפקד עשו משה אהרן ונשיאי השבטים. וכן מלמדת הפרשה על מיקום המשכן הלוויים ושבטי ישראל, על התפקידים המיוחדים של שבט לוי, על פדיון הבכורות, ועל הזהירות שצריכים בשינוע של כלי המשכן. והנושא המרכזי הוא עניין הספירה, והחיזוק אותו אפשר לדלות מעניין זה, היא הידיעה, שאצל הקב"ה כל אחד נספר, אפילו שאתה נספר כחלק מכלל ישראל, יש אלקי תלתיחיות פרטית, שעל זה נאמר **שאו את ראש כל עדת בני ישראל**, כל אחד הוא ראש, כי בכל אחד דבר מיוחד מה שאין בחברו, כל אדם הוא עולם שלם, כל אדם נברא בצלם, כל אדם כבודו במקומו מונח.

מזה הטעם פוסק הרמב"ם (תשובה ג ד) ש"צריך כל אדם צריך לראות עצמו כאילו כל גורל העולם תלוי בו", ואין יכול אדם להכניס את עצמו לתודעה כזו גבוהה, למחשבה כזו מופלגת שכל העולם תלוי רק בו? רק כשהוא מפנים את האמור,

מצות עליה לרגל ברגל בזמן הזה

דיון המוגש ע"י בית ההוראה "חוט של חסד" מאת הרה"ג ר' אלחנן שלום אלגורד שליט"א ר"כ ההוראה ודומ"צ דק"ק "חוט של חסד" ודיין בביה"ד "משפט וחסד"

ש"ת של חסד

יוסף אר"ח סי' י', הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה יו"ד ח"ג סי' קכ"ב וז"ל: "ומה שנהגו הקרובים לא"י לבוא לירושלים, היה זה בזמן הגאונים לזכר בעלמא ולהאגרוגועים לבני ציון וירושלים על-ידי משיח צדקנו שמחכים לו תמיד", ועוד].

ומצינו כמה פרטי דינים במצוה של עליה לרגל בזמן הזה:

(1) לשתי השיטות הנ"ל - בין לסוברים שיש מצוה בזמן הזה לעלות לרגל ובין לסוברים שזהו רק מנהג טוב, פוסק הגר"ש אלישיב זצ"ל [הובא באשרי האיש אר"ח ח"ג עמוד ח'] שכיון שמצות ראה ברגלים היא רק ביום ולא בלילה, לכן העולה לרגל ורוצה לקיים המצוה או המנהג הטוב - אין לו לעלות בלילה יום טוב אלא ביום [ואף אם הגיע כבר בלילה לכותל המערבי וכד', יבוא שוב במהלך היום].

(2) מובא בנטעי גבריאל [הלכות יו"ט ח"ב פ"ט ס"ב (עמוד ע"ו)] בשם חכמי ירושלים, שמי שלא עלה לרגל בחג עצמו, יש לו זמן שבעה ימים לאחר החג לעלות לכותל המערבי וכד' לצורך תשלומים [ואף בחג שבועות יש לו תשלומים שבעה ימים לאחר מכן עד לתאריך י"ג סיוון].

(3) הבן איש חי [שו"ת תורה לשמה סי' מ] והנטעי גבריאל [הי"ל סי"ג] פוסקים שיש עניין לעלות לכותל המערבי ברגל ולא ברכב אם אפשר, וכן עשו במקדש שעלו רגלי מירושלם לעזרה אף שבכל הדרך לירושלם נסעו רכובים.

אלא שנחלקו פוסקים אלו כיצד מקיימים את מצות העליה לרגל: (א) לשיטת הגר"ע יוסף זצ"ל [הנ"ל], מקיים את המצוה גם כשעולה לירושלם (ואפילו כשלא הגיע לכותל המערבי) ובפרט כשמגיע לכותל המערבי. (ב) לשיטת הגר"צ אבא שאול זצ"ל, מקיים את המצוה דווקא כשמגיע לכותל המערבי, וכך נהגו חכמי ירושלים להגיע ביו"ט לכותל המערבי דווקא [נטעי גבריאל הל' יו"ט ח"ב פ"ט הערה ה' (עמוד ע"ו)]. (ג) לשיטת הגר"ע שלזינגר זצ"ל [תלמיד החת"ס, דברי הובא בפסקי תשובות ח"ה סי' תקכ"ט הערה 51], מקיים את המצוה דווקא כשמגיע לעזרה, ובזמן הזה כשאי אפשר להיכנס לעזרה, יש לילך למקום גבוה שרואים משם את רצפת קרקע מקום המקדש; אבל אלו העולים לכותל המערבי - בזה בלבד לא קיימו את מצות העליה לרגל (ועיי"ש שכתב עוד שאלו שלושים משקפיים, יסירו משקפיהם בשעה שמוסתכלים על רצפת מקום בית המקדש משום חציצה; ובספר מועדים וזמנים [ח"ז סי' רמ"א בהגה"ה] חלק עליו על מה שכתב להסיר את המשקפיים, דכיון שנעשו לשפר את הראיה - ודאי שאינם חוצצים). וודאי שלכל השיטות הנ"ל אין לעלות להר הבית [ענין באריכות בשו"ת יחיה דעת הנ"ל].

מאידך גיסא, מצינו פוסקים אחרים הסוברים שבימינו אין כל מצוה לעלות לרגל, אלא זהו רק מנהג טוב [ובהם הרא"ש בפירושו על נדרים כ"ג ע"א ד"ה "ועלתה לרגל" (שלא פירש שם שעלו לרגל לקיים מצות עליה לרגל, אלא פירש באופן שונה), שו"ת נדע ביהודה מהדו"ת אר"ח סי' צ"ד, שו"ת זכרון

פוסקים רבים הסוברים שגם בזמן הזה יש מצוה לעלות לרגל לירושלם למרות שאין זה חובה כמו בזמן שבית המקדש היה קיים [שו"ת התשב"י הנ"ל, שו"ת חתם סופר יו"ד סי' רל"ד ד"ה "והנלע"ד, שו"ת מהר"ץ חיות סי' ע"ו פרק ג' ובחי'דושיו על גיטין ד' ע"ב ועל נדרים כ"ג ע"א, השדי חמד במערכת ארץ ישראל בפאת השדה סי' ט', הגר"צ אבא שאול זצ"ל בשו"ת אור לציון ח"ג פרק כ"ד שאלה י"ב, הגר"ע יוסף זצ"ל בשו"ת יחיה דעת ח"א סי' כ"ה, ועוד]. אלא שבספר כפתור ופרח פ"ו ד"ה "וכן" כתב שהסיבה שנהגו לעלות לרגל אינה משום שיש בה מצוה אלא משום להרבות עגמת נפש על כך שבית המקדש חרב בעוה"ר, וז"ל: "ומה שאנו נוהגין עם אחינו אנשי גאולתנו יושבי הארץ מאנשי סין וחמת, דמשק, צובה, מצרים ואלכסנדריה, לעלות לירושלם בחגים ובמועדים, אינו אלא מפני עגמת נפש, רוצה לומר להרבות עגמת נפש כמו שאמרו סוף פרק אלו קשרים שבת דף קט"ו ע"א יום הכיפורים שחל בחול, מפצעין באגוזין ומפרכין ברימונים מן המנחה ולמעלה מפני עגמת נפש עיי"ש". וטעם נוסף מובא בשו"ת מהר"ט ח"א סי' קל"ד והוא מפני חיבוב הארץ, וז"ל: "ואף על פי שנמצא במדרש 'נמשלה כנסת ישראל ליונה, מה יונה זו אף על פי שמרחקת אינו שוכחת את קינה, כך ישראל אף על פי שגלו אינם שוכחין את קינהם', ומפני כך היו נוהגים בזמן שהשנים כתקנן שהיו עולים בני מצרים וסוריא ובבל ברגלים לירושלים, מכל מקום חיוב ארץ ישראל היא זו כאותה שאמרו [כתובות ק"ב סע"א] 'דבי אבהו הוא מנשק כפי דעבו דכתיב כי רצו עבדיך את אבניה'["], וכתב השדי חמד בסוף דבריו ש"אשרי המקיימים מצוה זו ואינם חסים על הוצאות וטלטול הדרך".

שאלה: האם בזמן הזה שבעוה"ר בית המקדש חרב, ישנה מצוה לעלות לרגל בפסח, שבועות וסוכות?

תשובה: כתיב בפרשת משפטים [שמות כ"ג ג-ז] ובפרשת כי תשא [שמות ל"ד ג-כ"ד] "שלת פַעֲמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זָכוֹןךָ אֶל פְּנֵי הָאֵדָן ה'", כלומר שישנה מצוה מדאורייתא לעלות לבית המקדש בכל אחד משלושת הרגלים, ומצוה זו נהגת באנשים ולא בנשים כדכתיב "זכורך". ומצינו שנחלקו הפוסקים האם מצוה זו נהגת גם בזמן הזה שבית המקדש חרב בעוה"ר. דהנה איתא בזוהר [פרשת שמות דף ה' ע"ב] ובמדרש [שיר השירים רבה פרשה ב' פסוק ט' אות ד'] שמעולם לא זה שכינה מהכותל המערבי, וכן כתב הרמב"ם [הל' בית הבחירה פ"ו ה"ט] שקדושת בית המקדש וירושלם לא בטלה לעולם, ומובא במדרש [שיר השירים רבה פרשה ד' פסוק א' אות ב'] ש"כך ישראל אף על פי שחרב בית המקדש, לא בטלו שלש רגלים בשנה". והר"ן [תענית ב' ע"א דפני הרי"ף ד"ה "ואיכא למידק"] כתב ש"אפילו לאחר חורבן היו מתאספים בכל הסביבות ברגל לירושלים כמו שעושיין גם היום" (וכן גם כתב שו"ע הרב [א"ח סי' קי"א ס"א], ועל פי זה ביארו הר"ן ושר"ע הרב מדוע גם אין להם שאלים טל ומטר קודם לז' מרחשון - כדי שעולי הרגלים גם בזמן הזה יספיקו לחזור לביתם), וכן העיד ספר חסידים [הוצאת מקיצי נרדמים סי' תר"ל] שרבינו האי גאון היה רגיל לעלות מבבל לירושלם מידי שנה בשנה בחג הסוכות והיה מקיף את הר הזיתים בהושענא רבה שבע פעמים, וכן העיד שו"ת התשב"ץ [ח"ג סי' ר"א] שגם כיום נוהגים לעלות לרגל ממצרים ובבל ושאר ארצות. ועל סמך המקורות הללו, מצינו

המשך דבר ראש הישיבה

שובב שנהיה לרב

סיפור לשולחן שבת

בכוח דעת תורתם הרחבה. החכמים האמתיים הם אלה שלא מקשים קושיות ולא מתחכמים ומקבלים את דבריהם בלי לזוז ימין ושמאל. והם בוודאי יזכו שישכון עליהם ועל זרעם אור התורה, מכיוון שהם תמימים ומבטלים את דעתם בפני קודמיהם, אם כן בוודאי יזכו לקבלת התורה, שפירושו המעשי הוא שיזכו לכל האור והעונג שבעולם להם ולזרעם וימשיכו את שרשרת הזהב של עם ישראל בהרפת.

אבל אותם המתחכמים, שיש הם 'השגות' ו'הבנות', הם חושבים ש"אי אפשר להסתדר בחיים" בלי אותו טלפון "חכם", ו"חייבים את זה בשביל הבנקים", ולדעתם גדולי ישראל מנותקים מהמציאות עפ"ל, ועוד טענות מטענות שונות של סברות שנשמעות יפות, אך מעידות על טיפשות גדולה – הם בחכמתם כורים לעצמם בור שחת שבו ייפלו, וכל חכמתם תתגלה כטיפשות, והם יפסידו את העתיד שלהם ושל בניהם אחריהם. נכון שהם חושבים שזה יותר נוח ויותר קל, ויש להם סברות והסברים, והם בטוחים שלא יקרה להם שום נזק – אבל בפועל הם עוברים על דברי חכמים, והם יראו את התוצאות המרות עליהם ועל בניהם. הם לא מקבלים בתמימות מגדולי הדור, ולכן אור התורה לא יוכל לשכון עליהם, והם בוודאי "יתקררו" לגמרי בכל היהדות, ואת התוצאות המרות הם יראו על הילדים שלהם.

נמצא שהתמימים שנחשבים ונתפסים כמחוסרי דעה עצמית, כטיפשים, כמיושנים, וכדומה – הם אלה שבסוף זוכים להם ולבניהם להיות גאוני עולם, גדולים באמת, ולהעביר את אור התורה; ולעומת זאת אותם החכמים שהתעטרו בחכמתם כנום זהב באף... – בסוף התגלו כטיפשים ואיבדו את עולמם ואת בניהם אחריהם.

לכן נסכם, הדרך לקבלת התורה באמת ולהגיע לחכמה אמיתית הנובעת ממקור החכמה – היא דרך התמימות, כי רק ה' נותן חכמה, והוא נותן חכמה לחכמים שמכניס את עצמם בדרך התמימות והיושר – שהם נעשים כלי לאור התורה. ועל זה צריכים להתפלל תמיד ובפרט ערב קבלת התורה הקדושה, שזוכה לתמימות כדי לזכות לאור התורה. ה' יזכנו.

שהינדלה לא תסבול חלילה שום צער ומכאוב. שעת מנחה הנה הגיעה ורבי יוסף חיים מנסה להיפרד מהינדלה הזקנה, אך זו טרם באה על סיפוקה. "רבי!", מגביהה היא את קולה ככל יכולתה, "ברכני באריכות ימים ושנים!". רבי יוסף-חיים מחייך אליה ומבקש לעשות כרצונה. הינדלה מפרשת את חיוכו כהבעת פליאה. "אל-נא יתפלל רבנו על בקשתך", מסבירה הישישה בהתרגשות. "בוודאי איני צריכה לספר לך על המדרשים הרבים המתארים את רבות המלאכים שנוצרו בשמי מעלה בשביל מטרה אחת ויחידה להגיד פעם אחת 'קדוש, קדוש, קדוש'".

הינדלה עוצרת לרגע ומיד ממשיכה: "ואילו אני – לא פעם אחת ולא שתי פעמים, אלא פעמים רבות בכל יום – זוכה לברך 'ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, שהכול נהיה בדברך' ושאר ברכות, וכן להתפלל, ולקרוא קריאת-שמע, שחרית וערבית; האין רבנו סבור כי ראוי שארצה אריכות ימים כדי שאזכה לומר עוד ברכה לקב"ה, עוד 'הללויה' ועוד 'אמן'? ברכני רבי בברכת חיים, למען לא אחזל מלברך את אבינו שבשמים!".

התרגשות גדולה אופפת את רבי יוסף-חיים. ניכר עליו כי דבריה הנוקבים של הינדלה יורדים אל תוך חדרי ליבו. רבי יוסף-חיים מכוון את כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, לקיים את משאלתה. ובזמן שהחמה עומדת לשקוע ניצב לו רבי יוסף-חיים במרתף הטחוב של הינדלה הישישה ובעיניים עצומות נושא תפילה ואומר: "ריבוננו-של-עולם, הבט משמים וראה כמה צדקת זו מייקרת כל רגע ורגע בעולמך. ראה עד מה מחבבת היא כל ברכה וכל 'אמן'. תן לה אריכות ימים ושנים טובות, כדי שתזכה להללך ולשבחך עוד זמן רב". רק אז, לאחר שהינדלה הישישה נתרצתה סוף סוף, יכול רבי יוסף חיים להיפרד ממנה ולחוש לבית-הכנסת. את ביתה יצא כשבליבו שמחה והתחזקות מהאשה הגלמודה שרוצה לחיות רק כדי לברך ולהודות...

באותו ליל שבת זהרו פניו של רבי יוסף חיים באור יקרות. תפילתו נישאה במתיקות מיוחדת ומתוך לב מתרונון – "לכו נרננה לה", נריעה לצור ישענו".

שבת שלום ומבורך. כן מוסיף רבה של ירושלים לפקוד את בתיים של מסכנים ונדכאים. ומדי יום שיש משתיים הסיבוב במרתף טחוב ואפל שבו מתגוררת הינדלה הישישה. אין איש יודע את גילה המדוייק. לפני שנים רבות עלתה ארצה בגפה מפולין, ארץ הולדתה. אישה למודת-סבל ורבת ייסורים. כל גופה כואב ודואב, ואילולא נשות ירושלים הטובות, הסועדות אותה מדי יום

מי שישמר את עצמו מבשולי עכו"ם וימנע, זוכה לחכמה ומבין בכל ספר. (דעת כב')

שבת המלכה עומדת לפרוס את כנפיה, עוד שעה קלה, על עיר הקודש ירושלים תובב"א. תושבי ירושלים משלימים את הכנותיהם ליום השבת, יום המנוחה. הטמנת החמין המותרת, חליטת תה, הברשת השטריימל והקאפותות, הטבת נה, כיסוי החלות. אלו ועוד הכנות אחרונות לפי כניסת השבת הקדושה. רבה של ירושלים, רבי יוסף חיים זוננפלד, יוצא מבינתו לעבר בית הכנסת כשהוא מוכן לקבל את השבת הקדושה. פוסע הרב בין הסמטאות ופוגש בדרכו את זקני היישוב, המזדרזים לתפילת מנחה. "שבת-שלום", מאחלים הם לו ביראת-כבוד, והוא משיב להם באותו מטבע ובמאור פנים, חיוך ושמחה. אך פניו טרם מועדות אל בית הכנסת, יש לו לרבי "סיבוב" של ערב שבת "סיבוב" מיוחד...

נעצר רבי יוסף חיים מלכת, ופונה לתוך חצר קטנה שבטבורה שוכן ביתה של האלמנה. נוקש הוא קלות על הדלת הפתוחה למחצה ונכנס פנימה. כל השבוע מצפה ביילי לדקה זו של אושר. בכל יום חמישי טורחת ביילי ואופה כמו ידיה מאפים ומיני עוגיות. את מחציתן היא מחלקת לחולים הרתוקים למיטותיהם, ואת המחצית השנייה שומרת היא לרגע טמיר זה, מתנת שבת לרבי. "אה! לורק אפשר היה לטעום מהן עכשיו!", אומר רבי יוסף חיים לאלמנה הקורנת מנחה. כך מדי שבוע בשבוע ביילי האלמנה אופה, הרב משבח, מברך אותה ואינו טועם, והיא מתמלאת אושר עד בלי די.

כזה הוא רבה של ירושלים וזה המנהג שאימץ לעצמו – בכל יום שיש לעת ערב, שעה לפני כניסת השבת, יוצא הוא לסיבוב בין בתי החכאים והנדכאים והמסכנים, כדי להאיר ולשמח, ולו גם לדקות מעטות, את נשמותיהם הדויות.

משם פונה רבה של ירושלים לצריפו הדלוח של "יוסקה הדרשן". כך הכול מכנים את המסכן, בגלל הדרשות אין ספור שנוהג הוא לשאת, בחצר בית הכנסת, באוזני כל מי שרק מוכן להאזין. גם עליו אין רבי יוסף חיים פוסח. "גייט שאבעס", מברכו הרבי במאור פנים, "על מה תדבר השבת?", שואל אותו ומתעניין רבה של ירושלים בחיוך טוב. "השבת אדרוש על מידת הביטחון", עונה יוסקה ברצינות תהומית. "בזמן האחרון חש אני חלישות מסויימת אצל הבריות בעניין זה". רבי יוסף חיים מהנהן בהסכמה ונפרד מעמו בברכת

את פה ואמרוק
את פה ואמרוק
את פה ואמרוק

עמותת אשא דעי
מתורתו של מורנו הרב שלום ארוש שליט"א
אנו מזמינים אותך, מדי שבוע, לשעה של נחת מפי תלמידי הרב שלום ארוש שליט"א.
נארוח השבוע **ביום שלישי ח' סיון התשע"ח** בשעה **20:00** בבית כנסת "הדר יוסף" רחוב שיבת ציון 8, את ר' נחמן ארוש בנו של הרב שלום ארוש שליט"א.

אמונה! פשטות! שמחה!
ברוכים הבאים בשם ה'
נא לא להחנות את הרכבים ברחוב שיבת ציון

נא להתפלל לרפואת קלמן קלונימוס בן רחל, משה בן אידה

חינוך באהבה

לימודי הצלחה פרק יז מאת הרב יצחק אבוחצירא. מחנך ויועץ חינוכי

במסגרת הלימוד על המיומנות השנייה "ניהול הזמן" עסקנו בשלושת המאמרים האחרונים בחינוך לזמני שינה וקיימה.
אני בטוח בע"ה שכבר התחלתם לעבוד על זמני השינה הקיימה ואתם רואים ב"ה שינוי, התקדמות והצלחה.
הנושא החדש במסגרת "חינוך לסדר יום" הוא: "כיצד נחנך את ילדינו לניהול הזמן" המטרה היא: שהילד יכיר את חשיבותו וערך הזמן, ידע לנצל את זמנו כראוי ויפנים מושגים וערכים לקראת ניהול סדר יום מתוך הסכמה. השבוע, נתמקד בע"ה ב"חינוך המבוגרים" לכך.

אבל אין לי זמן

רבים מאיתנו אומרים: "אם היה לי מספיק זמן, הייתי לומד יותר... הייתי משקיע בזוגיות שלי... הייתי עובד בעבודה נוספת... היה לי זמן לעשות עוד כמה דברים במשך היום... הייתי יוצא לנופש... הייתי מסדרת את ארונות הילדים... הייתי יוצאת להליכה מדי ערב... הייתי מתחילה דיאטה..." וכי וכי
 האם באמת הבעיה היא שחסר לנו זמן? זה לא כל כך מדויק!

אם נדייק יותר נבין, כי: יש לנו מספיק זמן, אלא שאנו מתקשים לנהל אותו בצורה נכונה או לברור את הפעולות שאנו צריכים וחיוביים לעשות, מהפעולות שאנו רוצים, אגילים ונהנים לעשות.
 העניין הוא שקשה לנו להשתחרר מההרגלים שלנו ואנו חוזרים על הפעולות שלנו מידי יום ולרוב הם לא כ"כ מוכרחות ומוצדקות, ופעולות מיותרות ולא מועילות אלו "זוללים" לנו את כל הזמן.

כדי לבדוק מה מונע מאיתנו לעשות את מה שחשוב לנו באמת, עלינו לבדוק מה אנחנו עושים בפועל עם הזמן שיש לנו. כיצד נבדוק זאת? נקבע לעצמנו "שבוע למעקב" ונבדוק את עצמנו: "על מה 'הולך' המשאב היקר ביותר שלנו, על מה אנחנו 'מבזבזים' אותו."

נבחן את עצמנו בכנות ונגלה מה באמת קורה לזמן שלנו.
 עלינו להבחין ולהפנים כי: הזמן הינו "מצרך" יקר. בזמן שיש לנו, אנו יכולים לעשות הרבה מאוד פעולות שיקדמו אותנו ואת משפחתנו, הזמן שלנו יכול להיות מנוצל לדברים חשובים מאד, שיקדמו אותנו לעבר עתיד טוב יותר ואיכותי יותר ואנו יכולים לשנות את סדרי העדיפויות שלנו וכך לבצע באותן השעות פעולות טובות יותר וחשובות יותר שאנו באמת רוצים למלא באותן השעות ה"מבזבזות".

משימה!
 השבוע הקרוב, כן זה שיתחיל מיד ביום שני,

מיד לאחר חג שבועות, (או אפילו כבר ביום שישי) הוא המתאים ביותר "לבדיקה".
 מה נבדוק?! נבדוק מה אנו עושים בכל יום. ניקח דף חלק ונשרטט עליו טבלה המחולקת ל-19 שורות ו-5 טורים. נשאיר את השורה העליונה לכתורות. בכל אחת מהשורות 19-2 בטור הימני (הראשון) נכתוב את שעות הפעילות שלנו במהלך היום משעה 6:00 בבוקר ועד השעה 24:00 בלילה.
 בטור השני נציין בקצרה מה עשינו ביום הראשון לבדיקה, בכל שעה. לדוגמא בשעה-6 התעוררנו, התארגנו, יצאנו למכולת, הערנו את הילדים והתחלנו להכין לילדים כריכים לביה"ס. 7-7 זרזנו את הילדים וזרזנו להם להתלבש וכו' וכך בכל שעה ושעה עד השעה 24:00 בלילה (או עד השעה שבה נשארנו ערים). כשסיימנו למלא את הטור השני, נעבור לטור השלישי.

בטור השלישי נציין ליד כל פעילות מהטור השני, אם הפעילות שנעשתה באותה השעה הינה הכרחית בזמן הזה (כמו הכנת הכריכים בבוקר) או שהיא פעילות רשות או פעילות לא חשובה (כמו שיחה בטלפון עם קרובת משפחה) ואפשר לפעמים לוותר עליה.
 בטור הרביעי נציין מה באמת רצינו לעשות באותה השעה, או מה הפעילות הרצויה והמועילה שאפשר לעשות באותה השעה. בטור החמישי והאחרון נציין מדוע עשינו את הפעולה הספציפית באותה השעה.

כך נמלא 5/6 ימי מעקב, בכל יום את הפעילויות שנעשו בכל שעה. בסוף השבוע בסיום המעקב, תהיה לנו תמונה כמעט ברורה "על מה הזמן שלנו נשرف" ניווכח לדעת שאנו עושים הרבה מאוד דברים טובים ומועילים וגם הרבה דברים ללא שום תועלת.

אחר כך ניקח דף נוסף, נחלק אותו לשלוש טורים ולשורות רבות ונמלא בטור הימני את כל הדברים שהיו הכרחיים, נחוצים ומועילים בפעילויות שעשינו ותיעדנו אותם "בימי המעקב", בטור האמצעי את כל הפעילויות והמעשים שלא היו הכרחיים, נחוצים ומועילים, ובטור השמאלי נכתוב את כל הפעילויות שהיינו רוצים לעשות ואין לנו מספיק זמן בשבילם. כך תהיה לנו תמונת מצב ברורה לגבי "זוללי הזמן" שלנו.

מסקנות

עכשיו נוכל להסיק את המסקנה המתבקשת: נחשוב מהם הדברים הגורמים לנו לבזבז את הזמן, לדוגמא: שינה מאוחרת בלילה וכתוצאה מזה צורך למנוחת צהריים, שיחות טלפון מיותרות, הימרחות בארגון וסידור הבית, חוסר סדר יום של הילדים והתעסקות עם בעיותיהם ועוד, וננסה בהדרגה להימנע מהם או לחילופין לשם התחלה להפחית

אותם. באותם בשעות "הפנויות" נכניס משימות מועילות. במידה וקשה לנו "לוותר" על פעילות זוללת זמן, ננסה לעבוד על עצמנו בשיטת האימון, פשוט נשוחח עם עצמנו מספר פעמים במשך היום ונשכנע את עצמנו להועיל לעצמנו.

נשאל את עצמנו: "מי אהיה בלי ההתמכרות לגזול-הזמן הזה!" (שאלו שאלה ספציפית לגבי כל אחד מגזולי הזמן) במידה ולא אעשה את הפעילות הזו (המיותרת), האם יהיה חסר לי משהו באישיות שלי? "מה הדבר הכי גרוע שיקרה לי אם אוותר עליהם?" "מה הדבר הכי טוב שיקרה לי אם אוותר על הפעילות הזו?" "מה מונע ממני לוותר על הפעילות הזו?"
 ולגבי כל פעילות ספציפית נשאל: "מה יקרה אם לא אבצע את הפעילות הזאת?" אם התשובה היא "שום דבר" סימן ברור כי הפעילות אינה חשובה ואינה דחופה ועלינו לוותר עליה במהרה.

עכשיו החליטו החלטה נחושה, כזו ששמורה למקרים מיוחדים: על איזה פעולה מההרגלים גזולי הזמן שלי אני מוותר היום! וותרו עליו במשך כמה ימים. פרגנו לעצמכם על המאמץ, יידעו את בן הזוג, את הסביבה ואת הילדים בהצלחתכם על מנת לקבל מהם תמיכה.

במידה ואתם עדיין לא מצליחים הנמיכו ציפיות ועברו למשימה הבאה:
 עכשיו חזרו לטור השני שלכם. "מה הצעד הקטן הראשון שאני יכול/ה לעשות כדי לצמצם את הזמן שגולל ממני מהרגל הזה?" החליטו מהו הצעד ובעצו אותו במשך כמה ימים. פרגנו לעצמכם ושתפו את הסביבה לקבלת תמיכה ועידוד.

התפללו לה' יתברך שיעזור לכם להצליח "במשמית-החיים" להפטר מההרגלים המפריעים לחיות חיים טובים ומועילים ולבלי לבזבז את המצרך החשוב והנדיר הזה ששמו "זמן".

הקפידו על צעדים קטנטנים ועל פרגונים מעצמכם ומהסביבה. תוך כדי ההתקדמות תתחילו לחוש "תחושת הצלחה" תיהנו ממנה. הרגישו את תחושת הליטה והבחירה שאתם מקבלים, כאשר אתם יכולים ומצליחים להימנע מההרגל מתוך בחירתכם האישית ועבודה מאומצת. הגדילו בהדרגה את ההימנעות שלכם מההרגל הלא רצוי על לגמילה מלאה ממנו. כך תעברו משינוי הרגל והימנעות מנושא לנושא, עד שתצליחו להפטר מההרגלים "זוללי-זמן" ותתחילו בע"ה לשלוט בזמנכם כרצונכם.

את כל הפעולות הללו נעשה בעתיד גם עם הילדים ע"מ לחנכם לסדר יום ברור וקבוע. אני בטוח כי אם תעבדו מתוך אמונה ותחושת שליחות, כן זוהי שליחות לטובתכם, לטובת בן הזוג ולטובת כל בני הבית, תראו בע"ה הצלחה מרובה והבית שלכם יתנהל ברוגע ועל מי-מנוחות.

הפרעות קשב וריכוז - ניהול זמן נכון

כל הפעולות הנ"ל יעבדו מצוין אצל אנשים "רגילים", אך עלינו לדעת כי אנשים עם הפרעות

בס"ד

ליקוטי מוהר"ן
 עם פרוש
"שלום מלכות"
 מאת הרב שלום ארוש שליט"א

חלק ב' מתורה מ"א-ס'
 חדש! חדש!

ליקוטי מוהר"ן
 חלק ב'
 שלום מלכות

להזמנות
052-2240696

קשב וריכוז (כן, זה קיים גם אצל מבוגרים שלא עבדו איתם בקטנותם) הדרך תהיה מעט יותר ארוכה, מתוך התקדמות איטית וסיזיפית ועם יעדים מוגדרים וברורים.
 אחת הבעיות של מבוגרים עם הפרעות קשב וריכוז היא אי יכולת להתנהל נכון.
 בדיוק כמו אצל ילדים, מערכות הבקרה שלנו אינן עובדות במלא התפוקה והיכולת לסנן בזמן נתון מתוך רצונותינו את הרצונות המועילים והחיוביים- מעט מרושל, עד כדי לא עובד בכלל.

אנשים עם הפרעות קשב וריכוז, מפסיקים משימות באמצע או דוחים דברים למועד אחר, מתקשים מאוד לשמור על רצף בעבודה ולעמוד ביעדים שהציבו לעצמם, מאבדים מהר את הריכוז וסין התסכול מ"אי הצלחה" הוא בדרך כלל נמוך.
 נתונים אלו, עלולים להפריע מאוד במשימה ללימוד, חינוך והרגל "ניהול זמן" ועלינו להיות יותר ריאליים בתקופת העבודה.

אך אל דאגה, לכל אחד אפשר להתאים את קצב העבודה וההתקדמות האישית שלו וגם אנשים עם הפרעות קשב שאינה מטופלת, יכולים לנהל זמן בצורה ברורה וקבועה.
 וטיפ קטן לסיום! לאחר שהתפטרם מהרגל "זולל-זמן" אל תאמצו הרגל חדש ואל תחליפו התמכרות קודמת בחדשה. נצלו את הזמן שהתפנה לקידום הדברים החשובים לכם באמת, בהצלחה!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום או לתיאום מגישה צור קשר בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
 נייד: 0548-434-435
 מייל: a0548434435@gmail.com

בדיחות הדעת

בפרלמנט האיראני לפני פגישה בטחונית חסויה שואל הנשיא בתקיפות: "האם כולם כאן משלנו?" כולם עונים פה אחד בפרסית: "כן, הנשיא!" הנשיא שוב פעם בשאלתו: אתם בטוחים שכולם כאן משלנו? חברי הפרלמנט עונים פה אחד: "בודאי, הנשיא!" אומר הנשיא: "אם כולם משלנו אפשר לדבר בעברית!"

זמנים שבת וחג שבועות

באר שבע	תל אביב	תל אביב	תל אביב
19:12	19:06	19:12	18:55
19:12	20:15	20:14	20:12
20:46	20:49	20:14	20:12
20:46	20:50	20:47	20:49

הערה! אסור לעשות הכנות לחג לפני זמן יציאת שבת ויש מהממירים כשיטת ר"ת

י"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 10, ירושלים ת.ד. 57669. טל: 02-5812252 פקס: 02-5812210 להצטרפות לקבלה בדוא"ל ולתגובות כתבו לנו 5812210@gmail.com

סדר ב"ר

טיסת הישונות
 ר"ח תמוז
 א"ה הרבנית ארזל יחי

טיסה לינה נסיעות פנים סעודות כיד המלך קברות צדיקים גן סופיה והכל כולל במחיר

טל: 02-5812210